

Lúxemborg, 13. maí 2020

FRÉTTATILKYNNING 04/2020

Dómur í máli E-4/19 *Campbell* gegn norska ríkinu

AFLEIDDUR BÚSETURÉTTUR FYRIR FJÖLSKYLDUMEÐLIMI FRÁ ÞRIÐJU RÍKJUM

Með dómi sem kveðinn var upp í dag veitti EFTA-dómstóllinn ráðgefandi álit við spurningum sem bárust frá Hæstarétti Noregs um túlkun á tilskipun 2004/38/EB um rétt borgara Sambandsins og aðstandenda þeirra til frjálsrar farar og dvalar á yfirráðasvæði aðildarríkjanna (tilskipunin), í ljósi fyrri dóms EFTA-dómstólsins í máli E-28/15 Yankuba Jabbi gegn norska ríkinu.

Campbell, kanadískur ríkisborgari, er gift norskri konu, Gjengaar.. Árið 2012 sótti Campbell um afleiddan búseturétt í Noregi á grundvelli þess að hún væri maki EES-borgara. Eftir að umsókn hennar var synjað af norskum stjórnvöldum, fluttu hjónin til Svíþjóðar. Gjengaar hóf síðar störf um borð í strandferðaskipum Hurtigruten í Noregi á tímabundnum ráðningarsamningi á þriggja vikna vöktum. Í frítíma sínum ferðaðist hún aftur til Svíþjóðar, en dvaldi stundum í Noregi og eða öðrum löndum. Gjengaar snéri heim til Noregs í janúar 2014 og skráði búsetu sína þar.

Í júní 2014 sótti Campbell á nýjan leik um dvalarleyfi í Noregi á grundvelli þess að hún væri maki EES-borgara. Umsókn hennar var hafnað af stjórnvöldum í september sama ár, og var ákveðið að vísa henni frá Noregi. Af því tilefni höfðaði Campbell mál fyrir norskum dómstólum. Hæstiréttur Noregs bar þá þrjár spurningar fyrir EFTA-dómstóllinn varðandi túlkun á ákvæðum tilskipunarinnar.

Í ljósi staðreynda málsins og til þess að sinna sem best þeirri samvinnu landsdómstóla og EFTA-dómstólsins, sem mælt er fyrir um í 34. gr. samningsins EFTA-ríkjanna um stofnun eftirlitsstofnunar og dómstóls, skoðaði EFTA-dómstóllinn fyrst reglur EES-samningsins um frjálsa för launafólks. Dómstóllinn komst að þeirri niðurstöðu að afleiddur búseturéttur ríkisborgara þriðja ríkis myndist í þeim tilvikum þar sem EES-launþegi hefur að nýju tekið upp búsetu í því EES-ríki þar sem viðkomandi er ríkisborgari, í kjölfar þess að hafa dvalist raunverulega í öðru EES-ríki og þar myndað eða styrkt fjölskyldutengsl.

Fyrsta spurningin sem Hæstiréttur beindi til EFTA-dómstólsins varðaði hvort ákvæði tilskipunarinnar giltu með lögjöfnun um þau tilvik þar sem EES ríkisborgari, sem hvorki var launþegi né sjálfstætt starfandi, snýr aftur til heimaríkis síns ásamt fjölskyldumeðlimi, í ljósi nýlegrar dómaframkvæmdar Evrópudómstólsins og á grundvelli meginreglunnar um einsleitni. EFTA-dómstóllinn komst að þeirri niðurstöðu að lagaumgjörðin væri óbreytt frá dómi hans í *Jabbi*, og væri því engin ástæða til að víkja frá því fordæmi. Að þessu virtu giltu ákvæði tilskipunarinnar um þau tilvik þegar EES-borgari snéri aftur til heimaríkis ásamt aðstandanda sem ekki væri ríkisborgari EES-ríkis þótt hann hefði hvorki verið launþegi né sjálfstætt starfandi.

Þá bar Hæstiréttur Noregs tvær spurningar fyrir dóminn um það hvað felst í kröfunni um að dvöl borgara EES-ríkis í gistiríkinu verði að hafa verið „samfelld“ og „ósvikin“ samkvæmt

tilskipuninni. Dómstóllinn taldi að dvalartími EES-borgara í öðru EES ríki sem væri í samræmi við skilyrði ákvæða 7. gr. tilskipunarinnar, þar sem EES borgarinn myndaði eða styrkti fjölskyldulíf með ríkisborgara þriðja ríkis, stofni afleiddan dvalarrétt hins síðarnefnda. Túlka verður hugtakið búseta þannig að tímabundin fjarvera hafi ekki áhrif á mat á samfelldri dvöl að því gefnu að hún sé í samræmi við raunverulega búsetu samkvæmt 7. gr. tilskipunarinnar. Hins vegar væri EES-ríki heimilt að synja um slík afleidd réttindi til dvalar í tilvikum þar sem réttindi hefðu verið misnotuð eða svikum hefði verið beitt.

Dóminn í heild sinni er að finna á vefslóð EFTA-dómstólsins: www.eftacourt.int.

Fréttatilkynning þessi er ekki opinbert skjal. Dómurinn sjálfur gildir.